

AJÁNLÁS

A tanulóval szemben indított fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárás lebonyolításához

A 11/1994 MKM rendelet 32. paragrafusa szerint az iskolában lehetőség nyílik a fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárás megindítására.

A jogszabály elsősorban eljárási szabályokat fogalmaz meg. A diákjogi szektor szervezetei ajánlásukkal szeretnék a közoktatási intézmények szereplőinek (tanulók, pedagógusok, intézményvezetők, szülők) segíteni abban, hogy az egyeztető eljárást sikeresen bonyolíthassák le, illetve folyamatosan és problémamentesen működtessék ezt a konfliktuskezelési formát.

1. Az egyeztető eljárás rendjének előkészítése az intézményben

Az intézmény vezetőjének fel kell hívnia a diákönkormányzat és a szülői szervezet figyelmét a jogszabály adta ezen lehetőségre (KOTV 11.§).

Az intézményi diákönkormányzat és az intézményi szülői szervezet fontolja meg, hogy szükséges-e ilyen mechanizmust az intézményben működtetni. Ha ennek szükségességét érzik, közösen, írásban kezdeményezzék az intézmény vezetőjénél a házirend módosítását és az egyeztető eljárás helyi szabályainak megalkotását. Fontos kiemelni, hogy ezt a kezdeményezést az intézményvezető, illetve a tantestület, nem utasíthatja el. A házirend módosítását az arra vonatkozó szabályok betartásával kell megtenni.

Javasoljuk, hogy az egyeztetés házirendben rögzített szabályai tartalmazzák az alábbiakat is:

- Írásbeli nyilatkozat beszerzése a sértettől arról, hogy beleegyeznek-e az egyeztető eljárás lefolytatásába.
- A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárás megindításáról szóló értesítés kézhezvételét követő 3 munkanap után állapítsa meg és foglalja jegyzőkönyvbe a köteleességszegő választát.
- Az intézmény az egyeztető eljárás megindításával párhuzamosan hívja össze a fegyelmi tárgyalást az egyeztető eljárás megindítását követő 16. napra.¹

2. Konkrét eljárás megindítása

A fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárás megindításának előfeltétele, hogy a köteleességszegő, a sértett személye valamint a sérelem konkrétan ismert legyen. Ha a tanuló tagadja a köteleességszegést, vagy nem egyértelmű a sértett személye, úgy a fegyelmi eljárás folytatását javasoljuk.

A közoktatási törvény előírja, hogy a tanulókat tájékoztatni kell jogairól és azok gyakorlásának módjáról. Konkrét esetben ezt a kötelezettségét a nevelési-oktatási intézmény úgy tudja teljesíteni, hogy a diák számára elmagyarázza az egyeztető eljárás célját, lényegét és az egyes formáit, feltételeit, módszertanát.

¹ Ennek a 3 hónapos elévülési határidő miatt van jelentősége.

3. Az egyeztető eljárás intézményének működtetése

A hatályos jogszabály szerint az egyeztető eljárást a diákönkormányzat és a szülői szervezet működtethetik. A konkrét megvalósítás érdekében célszerű egy vegyes, a diákönkormányzat illetve a szülői szervezet által delegált tagokból álló bizottságot létrehozni. Delegált személy bárki lehet, akit a diákönkormányzat vagy a szülői szervezet erre felkér.

Ez a bizottság az egyeztető eljárás háttérét biztosítja, de nem feltétlen vesz részt a konkrét konfliktuskezelő folyamatokban. A bizottság meghatározza – a felek egyetértésével – az egyeztetés módszerét és gondoskodik az egyeztetésben résztvevők felkéréséről, az eljárás technikai feltételeiről, az eljárás dokumentációjáról és a megállapodás írásba foglalásáról.

4. Az egyeztető eljárást lezáró megállapodás

- Az egyeztető eljárást lezáró megállapodásnak a következő elemeket kell tartalmaznia:
 - a kötelelességszegéshez vezető előzmények, események, kiváltó okok,
 - a bekövetkezett sérelem tényszerű leírása,
 - a sérelem jóvátételének módja, határideje,
 - a megállapodás mely része hozható nyilvánosságra,
 - felek saját - valamint kiskorú tanuló esetén a szülő - aláírása.
- Az egyeztetési eljárást lezáró megállapodás nyilvánosságra hozásának nevelési értéke van. Azonban az erről szóló döntést a sértettnek és a kötelelességszegőnek kell meghoznia. Az utólagos megvitatás nem sértheti az emberi méltóságot, nem lehet megszégyenítő célzatú, megalázó jellegű, vagy más módon jogsértő.

Zebegény, 2009. április 26.

Az ajánlással egyetértő szervezetek felsorolása:

Célpont Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
Diákközéletért Alapítvány
Diákönkormányzatok Országos Konferenciája
DIPA Tanácsadók és Fejlesztők Szakmai Egyesülete
Fiatalok az Ifjúságért Egyesület
Ifjúsági Integrációs Szolgáltató Iroda (Budapest)
Ifjúsági Közélet Fejlesztéséért Alapítvány
Jogismeret Alapítvány
Magyarországi Diákönkormányzatok Egyesülete
Miskolc Városi Diákönkormányzat
Országos Kollégiumi Diákszövetség
Pesterzsébeti Ifjúsági és Gyermekekönkormányzat
Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat
SZITI Szociális Egyesület
Új Ifjúság Egyesület
VE-GA Gyermekek és Ifjúsági Szövetség